

Novi grobovi

JOSEPH SADAR

Včeraj popoldne je preminil na svojem domu Joseph Sadar, star 39 let, stanujoč na 5338 Hollywood Ave., Maple Heights, Ohio. Bolehal je štiri mesece. Družina je pred petimi leti živela na 14130 Sylvia Ave. Rojen je bil v Clevelandu in je bil član društva Slovenski dom, št. 6 SDZ. Zaposlen je bil pri National Acme Co.

Tukaj zapuša žalujočo soprogo Kathryn, rojena Hirsch, tri otroke: Kenneth, Janet in Kelvin (Hoppy), mater Margaret, rojena Zbačnik, doma iz vasi Topol, fara Bloke na Notranjskem, brata Edwarda in Laddie, sestro Mrs. Margaret Pečjak in več sorodnikov. Oče Frank je umrl leta 1946. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 1.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., na Knollwood pokopališče.

FRANK MOIZUK

V soboto zvečer je bil zadet od srčne kapi, kateri je v nekaj minutah podlegel Frank Moizuk, star 47 let, stanujoč na 404 E. 257 St. Rojen je bil v Plymouth, Pa. Delal je kot sprevednik na New York Central železnici.

Tukaj zapuša soprogo Lillian Mac, rojena Rebner, sina Franka Mac, starše John in Frances, rojena Zielinski, pet bratov: Ralph, Peter, John, Walter in George ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo jutraj iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St.

FRANK MATUC

Preminil je Frank Matuc, star 61 let, stanujoč na 2194 W. 20 St. Doma je bil iz Opatije, Podravina na Hrvaškem. Bil je član Dalmatinskega društva. Tukaj zapuša soprogo Mary. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 10. uri iz Golubovega pogrebnega zavoda, E. 47 St. in Superior Ave., v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Calvary.

ANNA MASOKATO

Nagroma je preminila v Polikliniki bolnišnici Anna Masokato, rojena Desović, stara 70 let. Rojena je bila v občini Duga Resa, Karlovac na Hrvaškem, odkoder je prišla v Ameriko pred 46 leti. Bila je članica društva št. 10 HKZ in društva št. 14 HBZ.

Tukaj zapuša soprogo Franka, s katerim sta dolgo vrsto let vodila grocerijsko trgovino na 6811 St. Clair Ave., kjer je družina tudi živela, nečakinjo Mrs. Ann Rebraca in brata Nicholas. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 10. uri iz Golubovega pogrebnega zavoda, E. 47 St. in Superior Ave., v cerkev sv. Pavla ter nato na pokopališče Calvary.

JOSEPH J. GREGOS

Po dolgi bolezni je umrl v petek zvečer Joseph John Gregos, rodom Madžar, stanujoč na 14915 Darwin Ave. Rojen je bil v Avstriji, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Tukaj zapuša soprogo Anno, rojeno Bobby, hčer Mrs. Veronica Mae v Mount, Minn., sina Josepha, brata Johna in New Jersey. Po-

(Dolje na 2. strani)

V JEKLU JE NAPRAVITI RED!

WASHINGTON, 20. julija—Predsednik Truman je poslal kongresu gospodarsko poslanico, v kateri zahteva, da se napravi konec sporom v ameriškem jeklu, ker so posledice stavke v ogromno škodo ne samo ameriškemu mobilizacijskemu programu, ampak tudi ameriškemu civilnemu gospodarstvu.

Stavka v industriji jekla gre z današnjim dnem v 50. dan. Federalna vlada je pristala na zvišanje cen jekla in to v taki višini, da bo dobiček prekašal denarne izdatke, ki jih bo utrpela industrija pri zvišanju delavskih mezd. Ni nobenega razloga, pravi Truman, da bi ne prišlo do obnove dela v industriji jekla z novo mezdno pogodbo.

Stranki naj spor uredite sami

Predsednik Truman zastopa osnovno stališče, da se naj zastopniki delavstva in tovarnih spoznamo neposredno sami. Toda zahteva je imperativnega značaja. Predvideva se, da če ne pride do direktnega sporazuma, bo morala znova poseči vmes zvezna vlada, ker stanje stavke ne more trajati v nedogled.

Demokrat in blagostanje

Truman podčrtava v svoji poslanici sedanji standard ameriškega življenja. Vkljub temu, da Amerikanci nosijo bremena oboževanja, ameriški poslovni svet prosperira in ameriško ljudstvo živi boljše življenje, kakor kdajkoli popreje.

Narodna produkcija se bo v letu 1960 dvignila za nadaljnjih sto milijard dolarjev.

Danes je na delu 62 in pol milijona ljudi, katerim bomo lahko pridelali še nadaljnje štiri milijone.

Depresiji se lahko izognemo. Dokaz za to je stalni porast dela in standarda od zadnje svetovne vojne.

Vkljub temu, da smo v vojni na Koreji, vključno višjim davkom in delni inflaciji, se je dvignil tako standard, kakor resnični dohodek, dvignili pa tudi prihranki.

Proračunski primanjkljaj je bil v januarju 1952 predviden z vsoto 14 in pol milijarde dolarjev. Prejemki in izdatki pa kažejo na to, da bo primanjkljaj proračunskega leta znašal le deset milijard dolarjev.

Ta primanjkljaj pa ni take vrste, da bi kvarno vplival na gospodarsko stabilizacijo.

Murray na delu

WASHINGTON, 20. julija—Na pobudo Bele hiše je imel danes predsednik unije C.I.O. jeklarjev Phillip Murray ponovni

DVIG STANDARDA V JUGOSLAVIJI

V Clevelandu se mudijo kmetijski strokovnjaki iz srednje Evrope—iz Jugoslavije, Avstrije in Nemčije.

Ti strokovnjaki trdijo, da se je dvignila produkcija živeža od zadnje svetovne vojne za 10% in da je ta produkcija 2% nad produkcijo pred zadnjo svetovno vojno. Tam, kjer je dobivalo prebivalstvo še nedavno hrane za 1,900 kalorij na dan v letu 1945, dobiva sedaj hrane za 3,200 kalorij na dan in to brez živinskih nakaznic.

Vsi ti strokovnjaki povdarjajo potrebo tehnizacije v omenjenih državah pri agrarni produkciji. Potem ko agrarno zastopstvo iz

sestanek s predstavniki jeklarjev. John R. Steelman, ki je šef ameriške mobilizacije, je predložil obema strankama, da zahteva mobilizacijski program, kakor tudi ameriško civilno gospodarstvo življenje, da se s stavko konča.

Trdi se, da se bo dalo omiliti besedilo delavske zahteve po "union shop," to je, da mora vsakdo, ki stopi v službo pri industriji jekla, postati član delavske unije. Nasprotno pa da ne odneha od višine poviška delavskih plač.

Po sestanku predstavnikov unije C.I.O. in predstavnikov industrije jekla, bo na ponedeljek 21. julija v Pittsburghu sestanek izvršilnega odbora unije C.I.O., kakih 170 delegatov po številu, ki naj dosedanje rezultate odobri ali zavrne.

Murrayeva okolica trdi, da unija C.I.O. ni pripravljena popuščati še nadalje in da je bilo dosedanjih kompromisov dovolj.

Kar se tiče zahteve po "union shop," kažejo ti zastopniki unije na to, da se je dosegel dogovor med unijo C.I.O. in industrijo aluminija, in da je v tem dogovoru enako predvideno, da morajo biti delavci člani unije C.I.O. Zakaj naj bi bila ta zahteva v industriji jekla tako nevspešna, ko je pravilo "union shop" veljavno tudi v drugih industrijah?

V staro domovino

V četrtek odideta na obisk stare domovine poznana družinstva Peter in Mary Ster iz 19302 Arrowhead Ave. Obiskala bosta Vodic na Gorenjskem, odkoder je Peter doma, in Ratje na Dolenjskem, kjer je doma mati Mrs. Ster. Za časa njune odsotnosti se naj članice krožka št. 3 Progresivnih Slovencev, pri kateremu je Mrs. Ster tajnica, obrnejo na predsednico Mrs. Mary Kobal, 750 E. 236 St.

Na isti dan bo odšla tja tudi Mrs. Jennie Leskovec iz 17816 Dillewood Rd., ki gre v rojstni kraj Logatec na Notranjskem. Vrnejo se okrog 15. oktobra.

Na demokratski konvenciji

Edward J. Kovačič, councilman 23. varde, je odšel v Chicago, Ill., kjer bo prisostvoval narodni konvenciji demokratske stranke, ki je ta teden tamkaj v teku. Councilman Kovačič je namestnik delegata iz 20. kongresnega distrikta.

OSEM TISOČ LJUDEM V U.S.A. NE MOREŠ DO ŽIVEGA

Prostrana Amerika ima tudi zastopnike tujih držav, ki uživajo takozvano imuniteto, to je, da jih ameriški zakoni ne zadevajo. Kdo so ti ljudje?

Zastopniki tujih držav in njihove družine z otroci štejejo 1,535 oseb. Nameščenci teh uradov, poslaništev, raznih diplomatskih misij in podobno gredo v število 4,000.

Toda Amerika je tudi sedež Združenih narodov. Registriranih delegatov pri Z.N. je 483, te delegacije pa imajo svoje nameščenstvo, ki se lahko ceni na 2,000 ljudi.

Vsi uživajo imuniteto. Nekaj nad 8,000 ljudi, katerih ameriški zakon ne briga.

Čehi čistijo med seboj

PRAGA, 20. julija — Minister praške vlade Zapotocky je objavil preko praškega radia, da bo očistil češke delavske unije raznih "neodgovornih elementov."

Dejstvo je, da je bil odstranjen predsednik osrednje delavske unije Zupka in da so bili izmenjani glavni tajniki unij. Zapotocky očita tem organom, da niso bili pri izvrševanju svojih poslov dovolj samostojni in se niso upali izreči in izvajati svoje lastne odločitve. V komunistični državi kot je Češkoslovaška, delavske unije ne smejo pričakovati navodila od stranke same.

DELAVCI NE MARAJO BARKLEYA

CHICAGO, Ill., 20. julija—Za predsednika Zedinjenih držav kandidira tudi dosednji podpredsednik Barkley. Zastopniki delavskih unij AFL in CIO so se izjavili za Harrimana, Kefauverja, oziroma governorja Stevensa, so pa proti Barkleyu, kateremu osebno nimajo očitati ničesar, moti jih pa njegova visoka starost. Barkley je namreč star 74 let.

VROČINA NE BO PONEHALA

Za prihodnja dva dni napoveduje vremensko poročilo soparno in vlažno vreme. Sem in tja nalivi. Nekaj dežja, ki je padel na soboto na atmosferi bistveno ni spremenilo ničesar. Vremenski napovedovalec previdno izraža svoje upanje, da se bližajo hladnejšemu vremenu.

Dva utopljena

Policija je poročala, da sta včeraj postala žrtvi utopljenja 22 let star Joseph Cerar, ki je prišel pred 18 meseci iz Jugoslavije, in 10 let star Gerald Fisk.

Cerar, ki je živel na 1006 E. 63 St. s svojo materjo, bratom in sestro, se je nahajal z nekim prijateljem na čolnu v Aquilla jezeru, tri milje vzhodno od Chardona, ko se je odločil, da stopi v vodo in plava, držeč se za čoln. Pri tem je zgubil ravnotežje in utonil. Truplo še ni bilo najdeno.

Deček Fisk pa je zgubil svoje življenje v vodi v pričo svoje 12 let stare sestre Mary Jo, ko sta se z drugimi prijatelji nahajala v majhni reki na Chardon-Windsor Rd. v Huntsburghu, Ohio.

V bolnišnici

Z ambulanco Mary A. Svetek je bila v petek zvečer prepeljana v Lakeside bolnišnico Mrs. M. Cassidy, 13618 Bleinheim Rd.

Otvoritev demokratske konvencije; sodelovanje unij C.I.O. in A.F.L.

V PRIČAKOVANJU TRUMANOVE POLITIČNE STRATEGIJE

KRADEL JE, PA NI VSEGA ZAPRAVIL

READING, Pa., 20. julija—24. marca 1952 je bil izvršen vlom v stanovanje Mrs. Helen Bidden. Vlomilci so odnesli vrednosti za \$211,000. Med soudeleženci, ki je prišel v roke pravice, je tudi Edward J. Greely, ki je priznal, da se je udeležil ropu, da pa je od vsote, ki je njemu pripadala, od sedaj v veseljem življenju mogel od marca naprej zapraviti le \$32,000.

BRODOLOMCI NA VARNEM

NEW YORK, 20. julija—Norveška tovorna ladja "Black Gull" je začela na Atlantiku goriti. Prizorišče je bilo 63 milj vzhodno od Long Island. Ladja je klicala na pomoč.

Ameriška ladja "Gripsholm" je rešila večino posadke in potnikov, skupno 44 oseb. Na žalost se pogrešajo štirje člani posadke zgorle ladje, katere se mora smatrati za mrtve.

Iran ne pride do miru

TEHERAN, Iran, 20. julija—Ker je Mossadegh kot izraziti iranski nacionalist podal ostavko in mu je sledil zmernejši Qavam, so pristaši Mossadegha tako v prestolici v Teheranu, kakor tudi v ostalih iranskih mestih priredili velike demonstracije proti sedanjemu predsedniku vlade. Poročilo navaja, da je bilo pri demonstracijah mnogo ljudi ranjenih, ena oseba pa ubita.

Kakor znano, je Mossadegh odstopil, ker je zahteval za sebe diktatorska pooblastila in tudi vojno ministrstvo, čemur se je šah kot državni poglavar uprl.

S KOM JE VEČ DELA?

FALLS CITY, Neb., 20. julija—Tarifa za striženje ovac znaša en dolar. Tarifa za striženje las nedoletnim znaša ravno tako en dolar. Ovocerjakec, ki ima pa tudi družino, v kateri so nedoletni fantje, je meril čas striženja ovac, za kar je moral plačati dolar, in čas ko je brivec strigel lase njegovemu fantu, za kar je moral plačati tudi dolar. Vprašal se je, kakšno je razmerje opravljenejega dela ...

Zadušnica

Jutri, v torek jutraj ob 7.45 uri se bo brala zadušnica ob 30-dnevni smrti Mary Pirc, v cerkvi sv. Vida. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

DELAVCE V VODSTVO TOVARN!

BONN, Nemčija, 20. julija—Spodnja zbornica Zapadne Nemčije je sprejela delavski zakon, ki predvideva, da bo delavstvo zastopano pri upravi podjetij, ki zaposluje več kakor 500 delavcev, po tretjini. Nemški socialisti so zahtevali, da naj bo delavstvo po svojih zastopnikih zastopano pri upravi tovarnih po polovici, a v svoji zahtevi niso uspeli.

Časopisna podjetja, gospodarstvene naprave, ki so v javni upravi, so izvzete od tega zakona. Zakon, ki ga je sprejela nemška spodnja zbornica, mora iti še pred zgornjo zbornico, ki pa verjetno ne bo imela zoper zakon nobenih pomislekov.

Delavski zastopniki v Chicagu

Voditelji velikih delavskih unij A.F.L. in C.I.O., ki se nahajajo v Chicagu, izjavljajo predvsem, da njihove unije ne bodo delale nobenega pritiska v vprašanju, kateri demokrat naj dobi predsedniško nominacijo.

Obstoja nadalje vtis, da je unija C.I.O. veliko bolj brez pridržka za demokrati kakor pa unija A.F.L.

Delavski zastopniki so predvsem zainteresirani na izdelavi resolucije in na njeni vsebini, predvsem kar se tiče socialne zakonodaje. Brez pridržkov zahtevajo delavski predstavniki, da se ukinemo zloglasni Taft-Hartleyev zakon in nadomesti z novim. Očitno je predsedniški kandidat senator Russell iz Georgije objektivno ocenil položaj in se je tudi sam izjavil za odpravo tega zakona, akoravno je kot senator glasoval zanj.

Drugo značilno stališče delavskih zastopnikov je v pogledu "New Deal" in "Fair Deal." Med ameriškimi delavstvom se je začelo z agitacijo iz vrst sedaj uradnega kandidata Eisenhowerja, da je Eisenhower tudi med delavstvom popularen, njegova popularnost da gre celo v vrste Lewisovih rudarjev in ameriških železničarjev. Spričo tega položaja morajo demokrati omiliti notranje politični "New Deal" oziroma "Fair Deal" program, torej morajo iti za nekim kompromisom.

Delavski unijski voditelji pa zahtevajo jasnih pogledov v bodočnost. Ti morajo biti v delavskih vprašanjih samo taki, da v "Fair Dealu" in "New Dealu" načelno ne more in ne sme biti nobenega kompromisa. Tudi za ceno, če bi grozil ameriški jug z razkolom v stranki. Politika "New Deal" in "Fair Deal" mora iti brez kompromisno naprej, kar je v ostalem zatrdil tudi predsednik Truman v svoji poslanici na konvencijo.

Kdo bo dobil nominacijo?

Vprašanje je slej ko prej odprto in negotovo, vloga skrivnostnega Stevensona, governorja iz Illinois, pa je enako vprašanje.

Do sedaj naj bi imel za seboj kandidat Kefauver 257, Russell 161, Harriman 112, Kerr 45 in Stevenson 41 delegatov. Glede governorja Stevensona je bilo itak že ponovno povdarjeno, da za sebe sploh še ni stopil v akcijo, marveč je obratno vsako kandidacijo celo odklanjal.

Neopredeljenih, oziroma delegatov v sporu je 380, h kateremu številu je prišteti še 231, ki imajo druge kandidate razen petih zgoraj omenjenih.

Za demokratsko nominacijo bo potrebnih 616 glasov.

Kakor med republikanci, je tudi med demokrati nekaj delegacij spornih. Gre za delegacije iz države Mississippi in zopet iz države Texas.

Predsednik Truman, ki je bolehal zadnje dni na lahkem vnetju živeca, je popolnoma okreval in prevzel posle v Beli hiši. Trdi se celo, da je bila njegova bolezen strogo političnega značaja in da se je Truman za nekaj dni umaknil v samoto v bolnico, da se je lahko nemoteno posvetil politični strategiji in programu demokratske stranke in njene konvencije v Chicagu.

IZTIRILI SO VLAK

BERLIN, 20. julija—Ekspresni vlak Berlin—Moskva je bil iztirjen in je zavozil na poljskem teritoriju v neko jezero. Na vlak so bili ruski vojaki, ki služijo pri ruskih okupacijskih četah v Nemčiji in so se vračali domov. Zavezniško poročilo pravi, da je bila nesreča posledica sabotaže. Ob življenje je prišlo 160 ljudi.

Iz bolnišnice

Mrs. Catherine Gruen se je po prestani operaciji v Grace bolnišnici vrnila na svoj dom na 18020 Schenley Ave., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Najlepše se zahvaljuje vsem za obiske, cvetlice in voščilne kartice, ki jih je prejela, posebno pa Progresivnim Slovcem krožka št. 1. Prijatelje jo sedaj lahko obiščejo na domu.

Zopet doma

Po tritedenskem bivanju v bolnišnici, kjer je srečno prestal operacijo, se je Gregor Zorman vrnil domov, kjer bo še dva meseca pod zdravniško oskrbo. Počuti se bolje in prijatelji ga lahko obiščejo na domu.

Dr. Kern na počitnicah

Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., je odpotoval s soprogo na kratke počitnice v Pennsylvania. Vrnili se bo v ponedeljek, 4. avgusta.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalstvu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZUNANJA POLITIKA JE PRVA!

Mi smo postavili v listu "Enakopravnost" sledečo trditv: Leta 490 pred Kr. je bila velika bitka na Maraton-skem polju v Grčiji in so švobodoljubni Grki usodno potolkli Azijate. Po tej odločilni bitki je prešlo vodstvo sveta iz rok Azije v roke Evrope, ki ga je imela v rokah prav do leta 1918, ko se je končala prva svetovna vojna.

Ta trditev ni plod žurnalistične domišljije, ampak ugotovitev velikih teoretikov na gospodarskem in socialnem polju, pa tudi ugotovitev realnega življenja, katerega opazujemo sami iz dneva v dan. Vodstvo sveta je prešlo na Ameriko.

Kaj se je zgodilo ob tem važnem prelomu naše zgodovine tu v Ameriki? Demokrat Wilson, ki se je vrnil iz Evrope, dasi razočaran nad evropsko diplomacijo in interesno politiko, je vseeno hotel, da sodeluje Amerika pri bivši Ligi narodov. Nedvojbeno je učenjak Wilson predvideval logični razvoj ameriškega duhovnega in gospodarskega potenciala in njegovega vpliva v svetu, kakor tudi vlogo, ki jo lahko igra Amerika postopoma v okrilju Lige narodov. Amerika mora v svet in se mora otresti izolacionizma. Toda republikanski senatorji so zavrnilo Wilsonov apel in Ameriki aje ostala izven bivše velike človeške zajednice Lige narodov. Kaj bi bilo, če bi Amerika že s takratno svojo gospodarsko in politično močjo igrala po prvi svetovni vojni v svetu in v Ligi narodov vlogo, ki ji je v resnici šla...

Vkljub temu, da se je od republikanske strani povdarjal ameriški izolacionizem, je življenje samo sililo Ameriko naprej. Omenimo le znamenito konferenco leta 1922 v Washingtonu, na kateri se je določila tonazna ladij svetovnih držav. Velika Britanija, ki si je do tedaj lastila gospodstvo nad morji in ga v resnici tudi izvrševala, je morala dovoliti Ameriki, da stopi poleg nje po svetovnih oceanih kot enaki partner.

Dasi sovjetska načela nasprotujejo v vsakem pogledu ameriškemu duhu, je bil isti življenjski tok Amerike prisiljen, da se je leta 1933 na en način približal Sovjetski zvezi in sklenil z njo pogodbo.

Pa preidimo ostala politična naštevavanja. Gospodarstvo nam pove, da je ameriška produkcija nadkrilila realno in ne samo propagandno, vse ostale produkcije sveta. Razmerje včasih je celo nadpolovično, včasih celo absolutno, kakor se vzame posamezna panoga gospodarskega življenja. Res je, da je ameriški notranji trg svojevrsten. Ameriški notranji trg zahteva in potroši več kakor katerikoli drugi trg na svetu. Reklama, propaganda, standard življenja vzbujajo v Amerikancu vedno nove potrebe. Ker je njegov standard visok, enako visok dohodek, ni vprašanj, kako tem potrebam zadostiti. Vkljub temu pa, da je ameriška produkcija določena tudi za ta nenasiitljiv notranji trg, vkljub temu, da živi v Ameriki le 156,000,000 ljudi, prostora pa je za 500,000,000 ljudi, je naravno razvijanje z vsemi posledicami ameriške produkcije v tem, da gre v svet. Vloga dolarja v svetu je znana. Amerika rabi surovine, vseh ni dovolj doma. Kapaciteta industrije in nove investicije pa kažejo, da je gospodarska okupacija kraja za krajem v načrtu. Južna Amerika na primer stremi za tem, da se gospodarsko osvobodi—pred kom? Pred invazijo dolarja. Toda če listamo po izvozu in uvozu v posamezne latinske države, če beremo poročila o industrijski produkciji, ne moremo zanikati, da tudi pri povprečnem opazovanju teh gospodarskih sprememb, zaslugi tudi v Južni Ameriki diha dolarja, da ne imenujemo Evrope in Azije. Državni tajnik Acheson je smatral za potrebno, da se je vrnil iz Evrope iz svojega važnega političnega potovanja preko Južne Amerike-Brazilijske in nato sporočil, da se Brazilijska ne boji ameriške gospodarske invazije...

Res je nadalje, da je Ameriki stavljena težka naloga zamažati na eno ali na obe očesi, ko se pogaja s tujo državo, katere sistem ni v skladu z ameriškimi, kakor na primer Titova Jugoslavija ali Francova Španija. Toda pri tem jo vodi njen demokratski princip nevmešavanja v tuje notranje razmere. S tem pa, da so demokrati v Chicagu povdarili, da je Ameriki prva zunanja politika, so dokazali, da so sodobni, pravi Amerikanci, ki so zajeli v jadra svoje ladje moderni veter in že s tega stališča, v zgodovinski dobi, v kateri živimo, bo konvencija demokratov v Chicagu za Ameriko in za svet zgodovinskega pomena. L.C.

SELIŠKARJEVO PISMO

Ljubljana, 10. julija 1952.

Dragi rojaki in prijatelji!
Mnogi moji znanci iz Clevelanda se pritožujejo, zakaj da nič za "Enakopravnost" ne napišem. Prvič zato, ker ni časa, drugič zaradi tega, ker se vedno po malem marodiram, tretjič pa zavoljo tega, ker nimam štirih rok, da bi na toliko strani pisal. Naj mi ne zamerijo! Pa tudi pasjo vročino imamo, da se vsi cedimo kakor sladoled. Ko bo vse to za nami, bo lažje.

Prva grupa rojakov z Okornom na čelu se je med tem že vrnila. Še sedaj si ne morem odpušiti tega, da so se mi rojaki pred nosom odpeljali. Jaz na postajo—vlak pa iz postaje. Vsi so mi govorili, da odhaja ob 9.35—v resnici pa je šel ob 9.15, ker se je vozni red med tem spremenil. Nosil sem seboj spominske slike na obisk rojstne domovine, puščje rebečih nagljev—na, pa so mi pred nosom odšli. Kaj sedaj...?

Naglo smo telefonirali po karo, naložili našo uradnico vanj in slike ter puščje in še rojakinjo Bashlovo, ki je prav tako zamudila vlak in hajdi proti Sežani. Tudi sam bi rad šel, toda za enkrat ne morem prenašati vročine. In tako je nastala dirka med ekspresom in našim steisen-wagonom, ki so ga nam poklonile Progresivne. V najhujši vročini! In čeprav je minula že ena cela ura, ko je odpeljal vlak iz Ljubljane, je vendar prišel naš avto 10 minut poprej na Sežano kot vlak. Tam je rojakom naša uradnica Vera izročila spomenice in puščje, še enkrat jim v imenu izseljenke timate želela srečno pot, nakar je vlak odpeljal čez mejo.

Kakšni so vtisi, ki jih prinašajo rojaki nazaj v svojo novo domovino? Različni, kot smo vsi ljudje različni. Tisti, ki so potovali po Sloveniji, so videli marsikaj, tisti, ki so čepeli samo v svoji rojstni vasi pa ničesar. Če bi jaz v Ameriki samo v Clevelandu tičal, bi preklemsko malo videl od Amerike. Enako je z našimi rojaki. Ondani sem obiskal Mrs. Kernčevico iz Oglesbya, ki živi tu pri svojem bratu v Mrašovem na Cerkljanskem polju. Z njo je tudi njena teta iz Amerike. Sami ste bili doma, vsi njihovi so bili na polju. Seveda, ti dve rojakinji, ki živita v tisti strašno zapuščenosti, iz katere so Nemci v času vojne vse ljudi izselili v Nemčijo in ki so potem, ko so se vrnili, našli vas po Kočevskih do ferštamenta izropano, sta strašno nesrečni. Kar jokatina in črtata dneve v koledarju, kdaj se bosta spet lahko vrnili nazaj v Ameriko.

Drugi pa, ki imajo priložnost potovati, pa gledajo na stvar drugače in mnogi so si že podaljšali vizo za dva, tri mesece. Kakor sem rekel, vtisi bodo različni. To je pač njihova stvar. Preden sem jaz šel v Ameriko, sem prečital mnogo knjig o Ameriki in to slovenskih, nemških, francoskih, ruskih—in v vsaki knjigi je drugače pisalo; ene knjige so Ameriko hvalile, druge so jo do golih kosti skritizirale, tretje pa so jo sploh v nič dale.

Tako tudi je v življenju nas vseh, eden gleda črno, drugi belo, tretji rdeče, četrti rumeno—marsikdo pa sploh nič ne vidi. Vzemimo samo tale primer: naši delovni ljudje vidijo v naši ljudski oblasti največjo pridobitev, ki jo sploh kak narod more doseči, mnogi duhovniki, tercijalke in tisti, ki so morali svoje tovarne in svoja veleposredstva odstopiti ljudstvu, pa vidijo v ljudski oblasti najhujše, kar jih je moglo zadeti. Tako je ta stvar.

Neki slovenski belogardist iz Clevelanda, ki pa se seveda nikjer ne podpisuje, kajti če je bil zajec, da jo je pred partizani v Jugoslavije pobrisal, tako je tudi tam ostal zajec, da se ne podpisuje, no, ta mi večkrat pošilja za zaprti kuverti izreke iz "Ameriške domovine." Prav danes sem že v drugič dobil neko pisa-

nje bivšega dekana Škrbeca ter nekakšno povest, ki se imenuje "Sv. Gregor v krvavi zarji."

Vidite, temu človeku, ki živi sedaj med našimi poštenimi stari izseljenci, nikakor na gre v račun, da ni doma in da ga je domovina zbrisala iz seznama svojih sinov. Škrbec piše na primer o samih belogardističnih zmagah—na, šmenta, nazadnje pa jo vsa bela garda pobriše čez mejo in z njo vred Škrbec.

No, jaz sem tistemu belogardistu, ki mi te stvari pošilja, naravnost hvaličen, da vsaj lahko berem o junaštvu teh junakov. Iz katere pisarne se odpotiljo te kuverte, je nam vsem dobro znano, čeprav je pisava na kuverti popačena in idiotska. Pa še za nekaj sem mu hvaležen: pravkar se piše drugi del knjige "Belogardizem," ti članki so kakor nalašč dokazno gradivo o izdajstvu tistih par tisoč slovenskih ljudi, ki so klali slovenske patriote z geslom: "V imenu Kristusovih ran—naj pogine partizan!"

Prosim lepo s pošilkami nadaljujte! Že večkrat sem namreč marsikaterega našega zavednega slovenskega rojaka v Clevelandu prosil, da bi nam poslal tu in tam kako prav mastno "Ameriško domovino," toda vsi po vrsti so mi odgovorili: "S tako umazano cunjjo si pa ne bom rok mazal!"

Danes dopoldne je bilo v uradu Matice najmanj 20 rojakov. Šli smo na teraso ljubljanskega nebotičnika, s katere je prelep razgled po daljni okolici in tu smo marsikatero rekli, hvalili to, kritizirali ono, nato pa smo zapeli, da se je kar nebotičnik tresel.

Josi Zakrajšek se je danes vrnila iz Maribora, jutri pa odrči z avionom v Beograd in še naprej v Makedonijo in Črno goro, od tam pa v Dubrovnik in z ladjo nazaj v Reko in Ljubljano. Bila je tudi na Pohorju in kar obraz se ji smeje od zadovoljstva, ko gleda krasoto naše zemlje. Lepo pozdravlja prav vse svoje prijatelje in prijateljice v Clevelandu in drugod po Zedinjenih državah, zlasti pa mamo, moža, sina itd. Njenemu možu povem, da je v dobrih rokah in da se od jutra do večera smeji. Ondani sem tudi plesal z njo, ampak sva oba odnehala, ker je bila taka ica, da bi se spohala, če bi naprej plesala!

Ondani je Etbin Kristan na prošnjo mnogih slovenskih duhovnikov predaval o cerkvah v Ameriki in o slovenski duhovščini tamkaj. Nam vsem se je čudno zdelo, da ni potres uničil Ljubljane, ko je tak brezverec predaval duhovščini. Kam plovemo, kam plovemo, bi dejal škof Mahnič in škaf blagoslovljene vode bi zli na vse štiri strani neba, da bi pokončala ves tak plevel. Joj, kaj bo, kaj bo!

H koncu še tole: Poleg rojakov iz Zedinjenih držav imamo na obisku tudi rojake iz Argentine, Belgije in Avstralije. V začetku avgusta pa pripelje poseben vlak 800 rojakov iz Francije. Z njimi pripotuje tudi njihov slovenski pevski zbor "Slavček" iz Merlebacha, ki bo prepeval po naših majnarskih revirjih. Dela torej čez glavo, tedni pa bo gostovala v Ljubljani ameriška "Tamburitza," ki je pravkar nastopila na ameriški ambasadi v Beogradu. Vsi ti se med "komunističnimi banditi" prav dobro počutijo in ko se bodo vrnili v Ameriko, bodo "rdeči" kot Indijanci.

Letos se je vrnilo v rojstno domovino šest rojakov, ki bodo za vedno tu ostali. Štirje so upokojeni majnarji, dva, mož in žena pa sta tamkaj prodala farmo in si tu kupila posestvo. Eden od upokojencev, ki prejema 60 dolarjev pokojnine, si je izbral za svoje domovanje Dom za stare in onemogle, ki se nahaja v lepi graščini blizu Ptuja. Dobil je le-

PRED PETINDVAJSETIMI LETI

Od 10. do 24. julija 1927

Na Dunaju divja civilna vojna; 40 oseb ubitih v bojih. Mnogičica je zažgala justično palačo radi oprostitev treh avstrijskih fašistov.

Iz stare domovine je došel v Cleveland Anton Kristan, ekspert in organizator zadrugištva v Jugoslaviji.

Bivša tajnica Anti-salunske lige, Mrs. Dorothy Johnson, je obtožena posedanja opojne pijače. Suhačka je priznala pred sodnikom Davisom, da je imela večjo zalogo žganja in 60 steklenic piva. Sramežljivo je tudi priznala, da ga rada včasih malo "cukne." I, kakopak!

Poličijski poročnik Albert Yeharus je odkril na Rozella Ave. kuharijo žganja in zaplenil 25 galonov žganja, 40 sodov namočenega "štofa" in kotliček za 75 galonov.

Kakor razvidno, je bilo v temu tednu zelo vroče. Kuhali in pili smo ga, čeprav je bilo nepostavno.

Rodil se menda ni nobeden pri naših naročnikih in ne poročil. Tudi smrtnih slučajev ni bilo, da bi bilo vredno reči.

Ja, ja, to je bilo pred 25. leti.

V DVA EKSTREMA

Cene papirju hite v dva nasprotna ekstrema. Cene novega časopisnega papirja že delj časa naraščajo in so že dosegle \$126 za tono, kar je podvojena cena v primeri s predvojnjo. Novega časopisnega papirja se z vsakim dnem več rabi, zato je zelo verjetno, da se bo cena istega še dvigala.

Na drugi strani pa je cena starega zavrženega papirja tako padla, da se zbiralcem ne izplača ga kolektati. Tovarne za predelavo starega papirja so pred par leti plačevale do \$30 za tono takega papirja, zdaj pa ponujajo kvečjemu po \$5 za tono. Razne organizacije, ki so zbirale star papir, so to delo opustile, ker se ne izplača. Pobiralci smeti odvažajo papir na smetišča z drugimi zavrženimi predmeti vred.

—NOVA DOBA

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

greb se vrši v torek zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

FRANK HOLUB

V soboto dopoldne je preminil Frank Holub, stanujoč na 15725 Saranac Rd. Doma je bil iz okraja Szgradina, v Rusiji, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Tuka zapuščila soprogo Celijo, rojeno Bohaček, sina S/Sgt. Steve, ki se nahaja v Nemčiji, hčer Mrs. Irene Apanaites in dva vnuka. Pogreb se vrši v torek popoldne ob dveh iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., nakar bo truplo upepeljeno v Highland Park krematoriju.

NIČ NOVEGA NA KOREJI

MUNSAN, Koreja, 21. julija —Zadnji sestanek obeh delegacij, ki je trajal samo 20 minut, se je končal brez rezultata. Dogovorjeno je bilo, da se obe delegaciji danes zopet sestanejo.

po sobo z vso opremo. Mesečno plačeval za vso oskrbo—za stanovanje, hrano, za pranje in bolniško oskrbo 3,500 dinarjev. Ker dobi za 60 dolarjev 18,000 dinarjev, mu bo torej ostalo na mesec kar 14,500 dinarjev za "priboljšek."

Najlepše pozdrave vsem za vednim rojakom!

Tone Seliskar.

Da se ohladite, pojdite v Luna Park. Polno presenečenj in brezplačna vodvilka predstava.

Pikniki: Svobodomiselnje Slovenke, št. 2 SDZ na Pintarjevi farmi.

Pevski zbor Zorislava vrtna veselica na Upson Rd., Noble, O. Blagoslovite zastave društva Valentin Vodnik, št. 35 SDZ. Kje???

Piknik društva sv. Ane, št. 4 SDZ na Mervarjevi farmi na Dunham Rd.

Rumunski kralj Ferdinand je umrl. Bolehal je več let za rakom in je umrl v velikih mukah. Star je bil 72 let.

Njegov naslednik je šestletni sin bivšega prestolonaslednika Karla, ki je zapustil ženo Heleno in pobegnil v inozemstvo z Magdo Lupescu.

Regentska trojica bo vladala mesto šestletnega kralja Mihaela.

Kralj Ferdinand je bil slaboten vladar. Njegova žena, kraljica Marija, ga je daleč nadkrijevala v vseh ozirih ter je vedno znala izvesti svojo voljo.

Strojne puške so postavljene okoli rudnikov v vzhodnem

Ohiju. Proti stavkujočim unijskim rudarjem so podjetniki pričeli brezobziren boj. Z importiranjem skebov in puškarjev se je že pričelo.

Rojak Frank Sesek, 6013 Glass Ave., je šel prostovoljno v smrt. Njegovo truplo so pogrnili iz jezera.

Desetletni Joe Virant iz Loraina, Ohio, je vložil tožbo za \$25,000 proti John Duvalu. Tožitelj je padel iz tovornega avtomobila in si prebil lobanjo.

Jack Dempsey je zmagal. Bivši boksarski čampion je pobil Jack Sharkeya v sedmem roundu. Boj je gledalo nad 80,000 ljudi.

Amerikanci masakrirali 300 Nikaraguncev. Pet ameriških aeroplanov je izvršilo pokolj uporne liberalne čete potom bombardiranja iz zraka.

Amerikanci so utrpeli samo enega mrtveca in enega ranjenca.

Byrd in Chamberlain sta dospela v New York. Zmagovalca Atlantika sta bila viharno sprejeta in pozdravljena od ogromne množice ljudi.

Prvi je preletel Atlantik s letalom "America" ter pristal na francoski obali, drugi pa je pristal v nemškem mestu Eiseleben.

PRED DESETIMI LETI

Od 5. do 19. julija 1942

Slovenski uporniki so razstrelili veliko kemično tovarno v Ljubljani. V bližini Preserja je bil razstreljen železniški most, radi česar je bilo 18 Slovencev iz okolice obsojenih na smrt. Pojoč slovenske pesmi so šli junaki v smrt.

Italijani so strašno pretepali obsojence. Prijeli so cestarja in sam borovniški župnik Jerina, pričal, da je nedolžen. Pa zastoj—bil je obsojen.

Ameriške podmornice so pogreznile troje japonskih rušilcev. Doslej je bilo pogreznjenih pri Aleutskem otočju pet japonskih ladij, devet pa poškodovanih.

Poročila sta se Miss Mercedes Rae Smuk, hči Mrs. Rafaela Smuk, in Mr. Carl J. Giblin.

V St. Louis, Mo., sta se poročila Miss Olga Erjavec in poročnik Edward Seitz, ki se nahaja pri letalskem zboru. (Poročilo pravi, da se je poroka vršila na Novega leta dan).

Do sedaj se je nabralo v Cuyahoga okraju že nad tri milijone funtov starega kavčuga.

Rojenice so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. Albert Moro, 1066 E. 169 St., in pustile 1. julija zalo hčerko. Mlade mamice deklško ime je bilo Faye Bit-tenc.

Isto so pustile srčkano deklico pri družini Mr. in Mrs. John Prudish, 555 E. 128 St.

K vojakom je odšel John Potočnik, sin Mr. in Mrs. John Potočnik, 19214 Shawnee Ave.

V armado je bil poklican Joseph Dodich, sin Mr. in Mrs. Dodich, 15900 Corsica Ave.

Pozdrave pošilja vojak William Marn, sin Mr. in Mrs. Frank Marn, 640 E. 136 St. Povišan je bil v sarženta. Nahaja se v Fort Lewis, Wash.

Iz Moskve je prejelo uredništvo Enakopravnosti 13. julija sledečo, brezlično brzojavko:

"Enakopravnost, 6231 St. Clair Ave., U. S. A.

"Nemške okupacijske čete gospodarijo po vsej Jugoslaviji v klubovanje Italiji. Velike stvari se gode tudi v zasedeni Grčiji in Albaniji.

"Nemci in Italijani plenijo in pobijajo slovanska ljudstva, toda med obema roparskima partnerjema se vrše neprestana prerekanja glede plena.

"Jugoslavija je bila pogazena, toda niti Nemčiji ne Italiji niti Bolgariji ni in ne bo uspelo podjarmiti svobodoljubno jugoslovansko ljudstvo.

"Štirinajst mesecev herojske borbe jugoslovanskih čet proti nemškim in italijanskim banditom, dokazuje, da se ne more nikoli poraziti države, kjer se dvigne ljudstvo v obrambo svoje svobode in svoje neodvisnosti.

"Milan Kordina."

Ameriški časniki zahtevajo odprtje druge fronte v pomoč Rusiji. Dočim ustvarja ruska armada čudeže hrabrosti in vztrajnosti, kje ostaja druga fronta?

Sijajna ameriška zmaga v največji pomorski bitki pri Midway otoku. Japonci so izgubili 20 ladij, Amerikanci le dve.

Nemške podmornice pogreznile skupno 395 zavezniških ladij. Na enem pogreznjenih parnikov se nahajal argentinski poslanik za Rumunijo.

V Kiwanis reki pri Burton, Ohio, je utonil 17-letni Raymond Knific. Očividno ga je prijel krč, vsled česar je izgubil življenje.

Poročil se je saržent John Kastelich, sin Mr. in Mrs. Frank Zafred, 952 E. 185 St., z Miss Dorothy VanSauter iz Redbanka, N. Y.

Zaročila sta se Mr. William Mehle, sin Mr. in Mrs. Anton Mehle, 391 E. 165 St., z Miss Dorothy Haffner, E. 168 St.

Na izpraznjeno mesto Adama J. Damma za "Chief deputy klerka" Cuyahoga okraja, je bil imenovan John H. Gornik, sin poznane Gornikove družine na St. Clair Ave.

Fran Milčinski:

Cvetje in trnje

MUTASTI BIRIČ

(Nadaljevanje)

Oprostitev je presenetila sodnike, presenetila državnega pravdnika, celo zagovornika. Ta je žarečega lica, s samozadovoljno skromnostjo sprejemal čestitke tovarišev, ki so izmed poslušalstva prihiteli, da mu čestitajo. Državni pravdnik se je glasno jezil: "Nezaslišano!" in "Skandal!"—pred očmi so mu bile obilne pisarije na višjo oblast, kolikor jih bo treba zaradi te oprostive, kakor da je on odgovoren za muhe porotnikov. Predsednik ga je svetlo gledal in se mu tiho smejal: oprostitev mu ni bila všeč, všeč pa, da se oni jezi.

Paznik je gnil Kuka nazaj v celico, da se preobleče, pobere svoje stvari in potem gre v ljubo prostost; še mu je stopil po pol hleba kruha za popotnico. Le par trenutkov je bil Nace Kuk sam in baš tačas, ko je v porotni dvorani njegov zagovornik še užival slavo nepričakovanega uspeha in sprejemal čestitke, se je Nace Kuk na svojem jermenu obesil; ko se je vrnil paznik, je bil že mrtev.

Mutasti birič je končal svojo pravdo...

PREDSEDNIK GROGA

Večeri so dolgi, govorica šviga na vse strani, pa nam je upokojeni sodni tajnik Kozamernik povedal tudi tole:

Kazenske razprave so zdaj puste in dolgočasne, še dosti bolj, kakor so pusti in dolgočasni paragrafi, ki se ob nje spotika en del človeštva zato, da ima drugi z njim opravila in pri opravi luži kruhek in še kaj poleg. Pa zakaj so puste in dolgočasne? Ker so predsedniki kazenskih razprav pusti in dolgočasni, kakor da niso iz mesa, ampak iz papirja in se jim namesto krvi pretaka po žilah črnilo.

Svoj čas je bilo drugače. Spominjam se starega Pipana, svetovalec Groge Pipana, imenovanega gospod Groga. Hrast, brkat, takole, in glasan: čez vodo si ga slišal, če je onkraj kupoval

kumare. Pred dvema letoma je umrl v Gorici, v kavarni ga je prizadelo, baš ko je lovil pagata, drugače pa je bil doma s štajerskega. Kadar je ta predsedoval, to vam je bil semenj, da se je kar narod zbiral pred hišo in so zijali v okna—semenj, gledališče in hkrati misijon.

Ne kakor zdaj: Kako se piše? Koliko ste stari? Poslušajte obtožbo! Mh in ja! In priče in sodba in amen! Vse kakor dobro vzgojen stroj, obtoženec skoraj ne ve, za kaj gre, državni pravdnik bere časopise, skropani zapisnikar dremlje, sodniki pa ho—dijo gledat skozi okno.

Ampak že kar od kraja, komaj da je vprašal obtoženca po imenu, že je s korepko besedo ustvaril razpoloženje in obtoženca lepo po domače pripravil na to, kar ga čaka. "Stric," mu je velel, "le slecite plašč, boste videli, kako vam bo še vroče na tistile klopi!" Fanta pretepača pa, če se je prezgodaj usedel, je prijazen pozval, naj le stoji, češ: "Se boš že še naselil pri nas!"

In potem je šlo izpraševanje svojo pot. "Kdaj si rojen? Ne veš kdaj? Saj si bil vendar zaven pri krstu, ne?—Ali si vojak? Nisi? Tako? Tepsti se pa znaš, kaj?—Ali si bil že kdaj kaznovan? Bil, pa po nedolžnem, praviš? Nemara je bil sodnik kriv, Ti si pa sedel namesto njega."—Nekoliko ponošeni dvopti sicer in oguljeni za naš okus, ki jih jih čuli dan na dan, ali obtožencu vendar kolikor toliko novi in nemara dobrodošli.

Za osebnimi podatki je prišlo na vrsto čitanje obtožnice. Zdjaj je Groga dobrohotno svetloval obtožencu, naj sede: "da ne bo groze omedlel, ko boš slišal svoje grdobije." In če je bil obtoženec tak, da si je v svoji razkošnosti privoščil celo zagovornika, je oče Groga, obziren na vse strani, še tega malo pobožal, vevši obtožencu: "Le sedi, te bo ravno toliko stalo, če sedi ali stojiš!"—In je čital obtožnico. Pa mu ni dalo, da je ne bi sproti sukal po svoje in jo zaljšal z jednatimi reki in presenetljivimi figurami,

kakršne so uspevale le na njegovih gredicah, in je državnega pravdnika včasih kar kvišku vrglo s stola, da je hitel gledati po svojih spisih, mar res stoji kaj takega v izvirniku.

No, pričelo se je zasliševanje. Dramatično! Mrko se je gospod Groza ozrl na točenca, pomeril ga od nog do glave in še enkrat in še enkrat... In je dvignil oči proti stropu, kakor bi nemo vprašal nebo, čemu trpi tako zanižnost na zemlji. Smrtna tišina je vladala po dvorani, napečnost je kipeła k vrhuncu. Tačas pa je Groga s polnim parom tresil v ubogega grešnika na obtožni klopi: "Kake pa imaš manire? Za piko je manjkalo, da ga nisi ubil. Njega bi črvi glodali v jami, tebe bi kavke kljuvale na vsehali. Ali si kristjan?! Kako se glasi peta zapoved?—Ali kaj veš, kako so Kajnu zamerili, ko je Abela ubil? Se danes ga zmerjajo po bukvah.—Ali ti vest ni nič zaregljala, ko si segel po nož?"—In se je naš dobri Groga v resnici razvnel in nele na videz in je bil hud, kakor da ne gre za ljudi, ki jih prvič vidi v svojem življenju in nemara tudi zanj, ampak kakor da so mu ubili edinega rodnega sina.

V tem tiru so najprej tekli litanije, prepletene s premodrimi aforizmi in pobožnimi zgledi; tudi priče niso bile varne, da jih ni krenil po prstih in razglasu razsodbe je sledila vsakokrat še pridiga, tem strožja, čim milejša je bila sodba.

(Dalje prihodnjič)

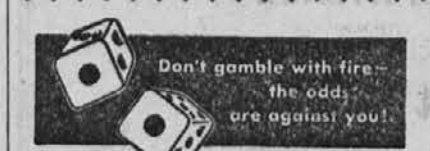
MONTAŽA ROTACIJSKIH PEČI V STRNIŠČU

Tovarna glinice in aluminija v Strnišču je letos zaključila pogodbe za uvoz strojne opreme za nad eno milijardo dinarjev. Največ opreme za tovarno glinice bodo dobili iz Zahodne Nemčije in Švice, nekaj pa tudi iz Anglije in Avstrije. Sedaj pričakujejo iz Švice 50 vagonov strojne opreme za elektrolizo. Švicarska tvrdka bo poslala samo dva strokovnjaka, ostala montažna dela pa bodo opravljali domači monterji. Razen tega je tovarna zaključila nabavo opreme za mešalnice. Mešalnica je eden izmed najvažnejših objektov in je predstavljala zelo resno vprašanje.

Strokovnjaki iz tovarne kovinskih konstrukcij "Franc Leskošek" v Mariboru pospešeno varijo dekompozicije, ki spadajo med glavne objekte nove tovarne. Računajo, da bodo končali dela v tem oddelku čez eno leto. Medtem ko "Gradis" dokončuje posamezne gradbene objekte, bodo v tovarni začeli z električnimi deli in z montažo cevovodov. V kotlarni so postavili tudi prvi kotel, ki so ga začeli obzidavati, drugi kotel pa postavljajo. Prav tako končujejo montažo rotacijskih peči v tovarni glinice. Montažo so tekoči mesec končali, dve peči pa sta že obzidani. Delavski svet in upravni odbor tovarne sproti rešujeta tekoče naloge, tako da delo čimbolj napreduje.

ZADRUŽNI DOM

V št. Lovrencu so zgradili lep, prostoren zadržni dom. V lepi dvorani z urejenim odrom bodo lahko uprizorili vse večje igre in ostale prireditve. Mnogo truda je bilo vložnega. Največ si je prizadevala organizacija Osvobodilne fronte in mladina. Priznanje za trud zasluži upravitelj osnovne šole tovariš Pugetlj, ki je poleg dela v šoli in v kmetijski zadrugi organiziral in vodil dela pri gradnji zadržnega doma. Tudi kmetijska zadruga ima zdaj prostore v zadržnem domu. Lep trgovski lokal s primernimi skladišči naravnost vabi kupca.

Don't gamble with fire—the odds are against you!

Nenavadne zime in poletja v Evropi

Če nastopi prav huda zima, vroče poletje, veliko deževje ali izredna suša, smo kaj hitro pripravljeni reči, da kaj takega ljudje še niso doživeli. Toda zgodovinski podatki davnih in različnih dob, kronika vasi in mest na preperelih papirjih nam povedo, da so že bili abnormalni časi, ki so napravili velikansko škodo; ljudje so umirali od vročine in mraza, od lakote in kužnih bolezni.

Vroča poletja niso tako redka, toda leta 1132 je bila tako velika vročina, da je dobila zemlja široke in globoke razpoke in ljudje so obupavali. Celotako mogočne reke kot je Ren, so se posušile. Leta 1152 je zavladala tako silna vročina, da so v poletnih mesecih lahko kuhali v pesku jajca. Poleti leta 1303 in 1304 so usehnili vsi potoki in reke, posušila so se vsa močvirja in čez struge Donave so hodili ljudje peš.

Leta 1556 je bila v vsej Evropi velikanska suša, ki je povzročila veliko lakoto in draginjo. Leta 1718 od aprila do oktobra sploh ni deževalo. Žito je takrat na poljih zgorelo in vsa setev je bila uničena. Leta 1842 je bilo tako vroče, da niso imeli nobene krme za živino in so jo prodajali za vsako ceno.

Zgodovina pa nam ne pripoveduje samo o suhih in vročih poletjih, ampak tudi o prav milih zimah. Tako je bila zima leta 1186 brez vsakega mraza in ptiči so imeli že decembra meseca mlade. Januarja je že cvetelo sadno drevje in februarja so bila na jablanah že drobna jabolka. Koncem maja so želi in prve dni avgusta je bila trgatev. Toda tako mila zima ni imela samo prijetne strani, prinesla je tudi strašno kugo, ki je pokosila mnogo ljudi.

Bila je potem dolga vrsta let, ko so bili zimski meseci brez pravega mraza, da so cvetele vrjoliče, rože in slive, leta 1720 pa češnje skoraj vso zimo.

Statistika nam pripoveduje tudi o prav mrzlih zimah. Najhujša zima je bila menda leta 1740, ko je bilo v Srednji Evropi 75 stopinj pod ničlo. Ljudem so zamrzile nosnice na ulici, slina se je spremenila v led, preden je padla na zemljo. Zemlja je zmrznila tako globoko, da niso mogli pokopavati mrličev. Bil so že prvi majski dnevi, njive pa so bile še zamrzle. Vse tekoče vode so do dna zamrzile, da se je na kupe rib zadržilo. Posledice takih hudih zim so bile bolezni, draginja in lakota.

("Slovenski Jadrani")

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

VIDEM OB ŠČAVNICI

Nedavno je nenadoma začelo goreti pri Alojziju Kovačiču v Galnšaku pri Vidmu ob Ščavnici. Ogenj je popolnoma uničil gospodarsko poslopje, od hiše pa je ostal samo spodnji del, vse drugo je do tal pogorelo. Požar je uničil orodje, hišni inventar, vso krmo in živež, vso živino razen ene krave, ki so jo gasilci komaj rešili. Na vseh so hiše in gospodarska poslopja, a večji del lesene in s slamo krite ter se ogenj naglo razširil. Skupna škoda znaša 180.000 dinarjev in je le delno krita z zavarovalnino.

Društveni koledar

JULIJA
27. julija, nedelja—Piknik društva Brooklyn št. 135 SNPJ na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

27. julija, nedelja—Piknik društva V boj št. 53 SNPJ na farmi SNPJ.

27. julija, nedelja—Piknik društva Cvetiči Noble št. 450 SNPJ na Zgoncovi farmi, Eddy Rd., Willoughby, O.

27. julija, nedelja—Piknik društva Brooklyn št. 135 SNPJ na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

AVGUSTA
3. avgusta, nedelja—Piknik društva Naprej št. 5 SNPJ na farmi SNPJ.

17. avgusta, nedelja—Piknik društva Nanos št. 264 SNPJ na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

SEPTEMBRA
7. septembra, nedelja—Piknik Mlad. pev. zbora na farmi SNPJ.

28. septembra, nedelja—Veselica Slov. nar. doma na Stanley Ave., Maple Heights, O.

OKTOBRA
19. oktobra, nedelja—Prireditelj krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.
19. oktobra, nedelja—Jesenski koncert in 15-letnica obstoja zbora Planina v Slov. nar. domu, Stanley Ave., Maple Heights, O.

NOVEMBRA
2. nov., nedelja—Ples krožka št. 3 Prog. Slovenk v AJC na Recher Ave.

2. novembra, nedelja—Ples krožka št. 3 Prog. Slov. v AJC na Recher Ave.
9. novembra, nedelja—Igra dramskega zbora Naša zvezda v AJC na Recher Ave.

9. novembra, nedelja—Prireditelj društva V boj št. 53 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.
15. novembra, sobota—40-letnica društva Kras št. 8 SDZ v Slov. domu na Holmes Ave.

DECEMBRA
13. decembra, sobota—Domača zabava krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.

IZPRED OKRAJNEGA SODIŠČA V BREZICA

Stanko Grile iz Semovega in Stanko Maček iz Raštanja sta z nožem in kolom napadla Karla Jazbeca in ga precej poškodovale. Dobila sta vsak po osem mesecev zapora.

Jože Zajc iz Stare vasi je v družbi še enega tovariša poškodoval s kolom svojega tekmeca pri dekletu. Sedel bo tri mesece, njegov pomagač pa 14 dni.

Anton Mirt iz Semovega se je z nožem spravil nad Franca Kralja. Ker je bil že zaradi pretepaštva kaznovan, kazni pa še ni odsedel, mu je sedaj sodišče za obe dejanji odmerilo dve leti zapor.

Svojemu bratranču je v pretepu zlomil roko Jože Križanič iz brežiške okolice. Kaznovan je bil s šest meseci in pol zapor, pogojno za dve leti.

Z vilami in motikami so se obdelovali Viktor Černe, Alojz Blaž, Alojz Fister, Marijan Kocjan, Štefan Černe in Magda Černe, vsi iz Bučke in Dul. Štefan in Magda Černe sta prejela vsak po tri mesece zapor, Alojz Fister en mesec in 10 dni, ostali pa po 20 dni zapor.

Dva pogrebna zavoda
za zanesljivo izkušeno simpatično pogrebniško postrežbo
PO CENAH, KI JIH VI DOLOČITE pokličite
A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1035 East 62nd St.
Henderson 1-2018 - Klamore 1-5890

2 SOBI SE ODDA V NAJEM
POSTENEMU MOŠKEMU, KI DELA.
Vpraša se pri A. SPELIC
1377 E. 171 ST.

KRASNA, SKORO NOVA HIŠA NAPRODAJ

Bungalow s 5½ sobami, zidan veneer; 3 spalnice, lota 50x425, garaža 14x20; lepo splanirano, sadno drevje in lep vrt. Nahaja se blizu šol, trgovin in transportacije. Se mora videti, da se lahko omeni. Cena znižana za hitro prodajo, ker lastnik odpotuje iz mesta. Cena \$23.500.

761 Babbitt Rd.
EUCLID, OHIO

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. ENdicott 1-5013
vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Dr. J. V. ZUPNIK

OGLAŠAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

V BLAG SPOMIN

ob 12. obletnici odkar je preminil naš nadvse ljubljeni soprog, oče in stari oče

Anton Seršen

Svoje blage oči je zatisnil za vedno dne 20. julija 1940.

12 dolgih let že počiva predragi soprog in oče naš, nam pa težko je pri srcu, ker Te več med nami ni.

Kako pozabit' to gomilo, kjer blago Tvoje spi srce, ki nam vedno vdano bilo je do zadnjega dne.

Snivaj le sanje sladke, v grobu hladnem in raduj se, v nebeškem kraljestvu, kjer enkrat se združimo na vekomaj!

Žaljuči ostali:

MOLLY, soproga
TONY in **FRANK**, sinova
HELEN, hčerka
TONY, vnuk
JEANNETTE, vnučinja

Cleveland, Ohio, dne 21. julija 1952

OFFICE GIRL WANTED
SOME TYPING AND BOOKKEEPING
Call
A. J. BUDNICK
6631 St. Clair Ave. — UT 1-4492

PISARNIŠKI PROSTORI

v znanem Kmetovem poslopju zgoraj, se oddajo v njem. Poslopje je na 15601 Waterloo Rd.
Za pojasnila se naj pokliče
CH 1-6551

FARMA NAPRODAJ

Naprodaj je poznana Felix Surtzova farma, obsegajoča 135 akrov.
Za pojasnila se zglasite na
19901 Pawnee Ave.

LOTE NAPRODAJ

V lepi rezidenčni naselbini se prodaja pet lotov, posamezno ali več skupaj. Blizu busov, trgov in parka.
Za podrobnosti se zglasite na
17902 Nottingham Rd.

***** Commencement

of a wonderful career

Most likely to succeed are the thousands of girls graduating to a life of purpose and satisfaction—as Women in the Armed Services.

There's a place for you if you're a woman 18 to 34 years of age. You'll command the prestige deserved by the man-size job you'll do.

You'll enjoy the rewards of full partnership—same pay, benefits, rank and promotion opportunities as our men... exceptional training in your chosen work... 30 days' vacation a year... courier-designed uniforms... medical care... congenial living quarters and a chance to travel. What other job offers so much?

Don't delay—join today!

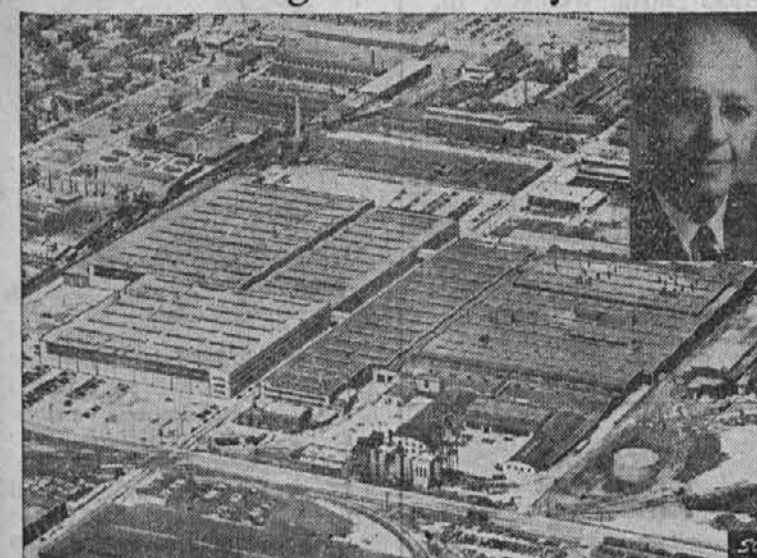
JOIN THE WOMEN IN THE SERVICES

WAC • WAF • WAVES • WOMEN MARINES
ARMY NURSE CORPS • NAVY NURSE CORPS
AIR FORCE NURSE CORPS • ARMY WOMEN'S MEDICAL SPECIALIST CORPS • AIR FORCE WOMEN'S MEDICAL SPECIALIST CORPS

Contributed as a public service by

ENAKOPRAVNOST

Newest Refrigerator Factory Retooled

CHICAGO — America's newest and most modern refrigerator factory, promising completely new refrigerators for the nation's housewives, is being tooled for production to reach high outputs in 1953. The factory, which for the last year has been making jet engines for U. S. Naval aircraft, is across the street from the "world's largest electric range plant." The two giant factories are connected by conveyerized overpasses, and will permit the most highly integrated refrigerator-range production facilities in the industry. The factory is owned by Hotpoint, first appliance maker in the

country to get into jet engine production, and the largest manufacturer of electrified kitchens and home laundries. Under the company's new president, John C. Sharp (inset), plans for the first major changes in refrigerators in twenty years are under way. It was Sharp who brought pushbutton electric cooking and automatic dishwashing to millions of American homes.

At the Navy's request, Hotpoint will continue to manufacture jet engines, although, because of the government's rescheduling of materials needed for defense, the bulk of the giant factory will be available for refrigerator output.

JANEZ JALEN OVČAR MARKO

POVEST

(Nadaljevanje)

Marko je bil žalosten in ključalo mu je v podplatih. Dal je Rozalki izmed ostalih očnic druga dva najlepša cveta, namenil ji je sicer enega samega in bi bil potem vse cvetje poklonil Ančki, sedaj ga pa ni. Odšel je k ognju in je vse očnice razdelil med dekleta, še Manica je dobila svojo. "Samo Ančka in Rozalka bi se bili postavljali z očnicami, sedaj se bodo vse; naj se zahvalijo Ančkini nečimurnosti!" S to mislijo se je umaknil iz vesele kroga h Kuharjevemu Toneju, s katerim sta se pogovarjala o bečelah in sta razgovore drugih samo od strani poslušala.

Med fanti, ki so prišli vasovat, je imel prvo besedo Višnar-

jev Šimen iz Žirovnice. Bil je lep in zgorel, da ni bil nikoli v zadregi za odgovor in doma je bil z ene najpremožnejših kmetij. Ko sta prišli Ančka in Rozalka k ognju, se za Rozalko še zmenil ni, Ančki pa je stopil naproti: "Dober večer, Ančka! Kako si brhka danes in boš vsak dan gorši. Frantje zapojmo ji pesem!"

In so zapeli. Pa kako. Najboljše pevce je pripeljal Šimen s sabo.

Ko je Ančka hvalila pesem in pevce, se je ustavila pred njo Manica: "Joj! Kako lepo očnico ti je dal Marko."

Preden je Ančka utegnila odgovoriti, je posegel vmes že Šimen: "Dekliček! Ko bi bil jaz Podlipnikov ovčar in bi imel tako

čas kakor on, bi prinesel Ančki tako veliko rožo, kakor je monštranca na Rodinah."

"Lažeš!" se je razhudil otrok. "Očnica, kakor monštranca velika, nikjer ne cvete. Kaj ne, da ne, Marko?"

"Nikjer, Manica."

"No, si slišal?"

"Kaj misliš, otrok, da vaš Marko vse ve."

"Toliko že kakor ti."

Oglasila se je Ančka: "Manica! Nazaj k Cenuku pojdi in ne jezikaj odraslim." Bodlo jo je, ker je Marko razdelil rože med dekleta.

Manica ni bila prav nič užaljena, saj jo je Rozalka vedno učila, da morajo biti otroci tihi, kadar govorijo odrasli. Umaknila se je k Cenuku, ki je bil istih misli z njo, da ima Marko prav in ne Višnarjev.

Rozalka se je namrdnila. Prav nič ji niso bile všeč Ančkine besede. Marko so pa naravnost zabolele. Tonej, ki ni vedel, kako je med Markom in Ančko, mu je pošepetal: "Ali si slišal, kako bogati skupaj drže."

Marko mu ni odgovoril. Samo pokimal je.

Ančka je sedla v družino, Šimen poleg nje. Da so fantje Ančko kot domačo hčer izmed vseh deklet najbolj častili, to Marka ni prav nič žalilo; tako se spodobila na rovtih. Tudi žirovniški fantom ni nič zameril, ker so pogovore čimdalje bolj pogosto zaobčevali tako, da so izzevali v: Šimen in Ančka, in Ančka in Šimen. Saj zato jih je Višnarjev pripeljal s sabo. Hudo mu je pa bilo in ga je bolj bolelo kot bolne noge, ker Ančka tega namigavanja ni ustavila.

"Morda se pa motim," jo je skušal opravičiti.

Spet se je k njemu nagnil Kuharjev: "Marko! Če prav vidim in slišim, je Višnarjev zavoljo Ančke prišel, in kakor kaže, ni naletel slabo. Saj, zakaj pa ne. Spadata skupaj." Prav gotovo bi Tonej tega ne bil pošepetal Marku, če bi bil le malo slutil, kako ga bo zadelo.

Ker je Marko moral nekaj odgovoriti, je rekel: "Bogatija k bogatiji, da bo revež še večji revež." Na zunaj je bil miren, srce v prsih pa je razbijalo in kričalo: "Res je, res je, res je!"

Volkun je stekel v rovt in zalajal. Nekdo je izpregovoril v temi in pes je utihnil. "Kdo gre?" Vsi so obmolknili in čakali.

"Dober večer, ljudje božji!" V krog svetlobe je stopil Vrbaneček. "O, Vrbaneček! Prijazno so mu odzdravljali."

"Pozno prihajate v vas, Vrbaneček." Ančka je hotela poudariti, kako veseli so vsi, da je prišel.

"Volkuna zahvali, da sem se oglasil. Če bi me ne bil pes izdal, bi se bil nocoj zmušnil mimo vas, ker sem že pri Koširjevih vasoval. Tako sem mislil; ne bom lagal. Jutri večer sem se namenil k vam, Bom pa nocoj malo posedel. Saj mi menda tačas ne bo medved razmetel bečelic." Pomežiknil je nekajkrat z očmi. Nič kaj mu ni bilo prav, ker je okrog Ančke videl samo fante iz tuje vasi. Ozrl se je naokrog, kakor bi nekoga iskal, obstal pred Ančko in ji pogledal naravnost v obraz: "Ančka? Ali je Volkun sam prišel tako daleč? Kje je pa Marko?"

Iz poltme se je oglasil Kuharjev Tonej: "Tu ob strani se o bečelah pogovarjate. Ali ležete k nama?"

"Saj nisem neumen. O bečelah vidva govorita, ki sta stara; jaz pa, ki sem mlad, bom k dekletom sedel. Ančka, ali smem k tebi?" In ni čakal, da bi mu Ančka, ki je bila zaradi Marka v zadregi, odgovorila. Kar sedel je. Ančka se je z drugimi vred zasmejala, kakor se je težko; bila je huda, pa ne nase, na Marka, ker ni bil blizu nje, da jo je zaradi tega Vrbaneček zbolel.

Višnarjevemu ni bilo všeč, da je sedel Vrbaneček k Ančki. Pomignil je svojim fanom, češ naj mu pomagajo ponorčevati se iz

starčka, in je koj zašel: "No, očka, sedaj se pa le razvemi, ko pri tako brhkem dekliču sedi."

Šimen ni vedel, na koga je naletel. Prav nič ni bil Vrbaneček v zadregi. Zravnil se je in pokazal nase: "Zakaj pa ne. Vdovec sem. Toliko tudi imam, da bi ne bila lačna, čeprav tako vzamem brez rok. In v teh dneh, ko celo mrtve gore od ljubezni ožive, se bo pa menda tudi živ človek lahko razvnel, čeprav je nekaj dni starejši kot ti."

"Kaj? Gore, da od ljubezni ožive?"

"Ha, ha, ha," so se zasmeli žirovničani.

"Se krohotate, pa ne veste zakaj."

"O, vemo, vemo. Ha, ha, ha!" so poskušali ugnati Vrbanka.

"Če se na gore zanašaš, je najbolj prav, da greš h Kuharjevemu in Primoževemu v senco bečelarit." Znova se je Šimen glasno zasmel in za njim njegova tovarišija. Pa jim ni nič pomagalo. Krmičani, posebno dekleta, le Ančka je bila tiha, so zahtevali, naj Vrbaneček pove, kako se imajo gore rade.

"To je tako, dekleta." Vrbaneček se je zvito nasmejal, dvignil desnico in kazalec na njej in začel razlagati:

"Vsako leto, ko dozori v rovtih seno in jukajo s hriba v hrib in z roba na rob fantje dekletom in jim dekleta s pesmijo odgovarjajo, zatrepetajo tudi srca v gorah. Stol in Golica, Vrtača in Kozjek, Begunščica in Srednji vrh, Košuta in Storžec, Grintovec in Kočna, Rjavina in Triglav; vsem poka v osrčju."

Pa fantje pod noč prehodijo jarke in pridejo k dekletom v vas in se z njimi pogovarjajo. Gora pa h gori ne more in jim je tako hudo, da bi od bridkosti vse gore skoprnele, če bi ljubi Bog ne bil nasejal po skalah očnic in tako obdaril vsako goro s sto in sto in stokrat sto očmi, da se v čistem soncu iz daljave v daljavo vsaj lahko spogledujejo.

"To je lepo," se je oglasila izmed deklet ena.

"Vas gledam, dekleta, vse imate zatakne očnice za rutami na prsih, Ančka najlepšo. Kakor bi srca gledala s hrepenečimi, nedolžnimi očmi."

Pomislite, kako bi bilo hudo, če bi bile ve gore in vaši ženini in fantje udi.

Pa bi bilo marsikaj bolj prav, če bi bili na rovtih namesto gora fantje v zemlji vkopani, ker se prerado kaj narobe naredi; včasih pa srce nazaj grede še bolj boli."

Ančka je prav dobro razumela, da je Vrbaneček meril nanjo in na Marka. Ko bi sedel Marko poleg nje, bi mu znala povedati tako, da bi nihče ne opazil, naj ne bo hud in da ima samo njega rada. Pa se je namesto Marka sklonil k njej Šimen in ji pošepetal:

"Ančka! Mene bo nazaj grede srce bolj bolelo."

Ančka, ki je morala biti prijazna, se je prisiljeno nasmešnila in odgovorila, da pač nekaj reče: "Ne verjamem."

Iz poltme je opazoval Šimna in Ančko Marko. Požvižgal je Volkunu, se opravičil, da ima še daleč, voščil lahko noč, in naglo

odšel, četudi so ga noge silno skelele.

Ančka se je zavedela, da bi bila morala za prelepo očnico Marka poljubiti, se mu pa še zahvalila ni: "Če bi ga poklicala in stopila za njim, češ, da imam zanj moko ali sol? Ne. Bi ne verjeli. Vsi bi mislili, da odhajam zavoljo nje-ga. Ne."

Ko sta legali z Rozalko spat, tudi Manica je spala v koči, drugi so na svislih, je vprašala Ančka Rozalko: "Kaj je bilo danes Marku?"

"Mislim, da je nekaj bolan. Slišala sem ga celo, kako je potihem zastokal."

"Ni bil dobre volje."

Rozalka je že hotela reči: "Kako naj bo dobre volje, če si bila ti taka." Pa se je premagala in končala pogovor: "Lahko noč! Zaspiva! Jutri bo zgodaj dan."

Marko je samo tako daleč hitel, dokler so mogli slišati do ognja škrtanje sekancev. Počasi in naravno, opirajoč se na robove, je bolj lezel kakor šel po rovtih navzdol. Volkun, ki je tekkel pred njim, se je dvakrat vrnil in ob stal pred Markom, kakor bi ga hotel vprašati, zakaj tako počasi hodi.

Veter je prinesel do njega pesem; najbrž z Volkančevega rova. Oglasil se je vrisk, Bog ve kje. Nepretrgoma pa je skozi gluho noč bučala v dolini Završica.

(Dalje prihodnjič)

Nekaj o strupenem bršlinu

Narava je v tem letnem času lepa in nas vabi na prosto v gozde in doline, v narodne parke in gozdne rezervacije. Javni in privatni pikniki so v največjem razmahu. Večina rastlin, s katerimi pridemo pri takih priklakah v dotik, nam je "prijazna," to je, da nam ne povzročajo nikakih nepriklakah. Nekaj pa je neprijaznih in že dotik z njimi povzroča boleče spuščaje in otekline na koži. Med te spadajo poison ivy, poison oak in sumac. Sorodstvo teh šteje nad 100 vrst in je razširjeno po vseh delih sveta v obliki grmičev ali dreves.

V Zedinjenih državah je najbolj razširjena grmičasta rastlina, imenovana poison ivy, kar smo mi prevedli v "strupeni bršlin." V Sloveniji imajo za to rastlino izraz "strupeni ruj," mi pa smo bolj navajeni na ime strupeni bršlin, ker je direktni prevod angleške označbe. Znanstvena označba je Rhus toxicodendron.

Strupeni bršlin, ali ruj, če hočete, je navidezno prav nedolžna rastlina z lepim svetlozelenim listjem; listi so trojnati, to je vedno po trije na enem peclju. Mali zelenkasto beli košuljasti cveti producirajo zelenkasto bele jagodice, ki vise na vejicah pozno v zimo. Vrane in drugi ptiči zobjejo te jagodice in s svojimi odpadki raznašajo semena na dolgo in široko. Na ta način se strupeni bršlin dostikrat pojavi tudi na obdelanem svetu, po parkih in celo na domačih vrtovih.

Rastlina je zelo trdoživa in jo je težko zatreti. Vsi deli rastline so strupeni v zelenem in spečem stanju. Ako pridejo v dotik s

kožo, povzročajo boleče spuščaje in otekline. To velja za večino ljudi; nekateri posamezniki pa so nedostopni za tovrstno zastrupljenje.

Otekline in spuščaji se navadno sami ozdravijo v dveh ali treh tednih. Pravih zdravil, ki bi pospeševala zdravljenje, do nedavnega časa niso poznali. Zadnji čas se je baže dobro obnesla neka solna sestavina, imenovana "zirconium ointment," ki jo je preskušala zdravstvena služba univerze v Syracuse, New York. Mazilo "zirconium" baže najbolj uspešno nevtralizira strup "urushiol," ki ga vsebujejo listi, lubje, jagode in korenine strupenega bršlina.

Za uničenje strupenega bršlina, ki se je naselil v bližini stanovanj, kjer je nevarnost, da pridejo z njim v dotik otroci, se priporoča kemična sestavina "ammate." Funt te kemikalije se raztopi v galoni vroče vode, nakar se s to raztopino polije rastlino strupenega bršlina. Pri tem je treba paziti, da se ne polije okoliških rastlin, da jih raztopina ne uniči s strupenim bršlinom vred. Ena "operacija" navadno zadostuje. Kemikalija ammate ni vneljiva niti ni strupena; uniči le rastline, katerim je namenjena.

Strupeni bršlin ali strupeni ruj je zahrbtna rastlina, ki se prav nedolžno pomeša med drugo rastlinstvo, kjer menda čaka svojih žrtev. Največkrat prizadene mestne ljudi na izletih in piknikih; farmerji in drugi ljudje, ki so v dnevnih stikih z naravo, jo poznajo. Predno se mestni človek poda med neznanu grmičje, stori pametno, da vpraša izvedenca, kakšen je strupeni bršlin. Ako za to ni prilike, pa naj se izogne vsake grmičaste rastline s trojnatim listjem, to je listjem, kjer so po trije lističi na enem peclju. —NOVA DOBA

Chicago, Ill.

HELP WANTED MALE

SECURITY PLUS TOP WAGES
Pantograph Operators
3 DIMENSIONAL EXPERIENCED
Paid Insurance — Vacation Bonus Plan and other Benefits
40 Hour Week — Days

Cadillac Stamp Co.
3000 W. IRVING PARK RD.
INdependence 3-1322

REAL ESTATE FOR SALE

Good Buy — 2 STORY FRAME BUILDING — 2-6 flats. Fine condition. Enclosed porch. Stove heat.

Rogers Park 4-6870

Wilmette — LOVELY EIGHT ROOM HOUSE—Four bedrooms; 2½ baths; gas heat; attractive lot; ½ block to lake; 28 minutes to loop, on N.W. R.R.; near transportation; good schools. \$32,500 or best offer. Call owner—Wilmette 4487 or contact at: 936 Sheridan Road, Wilmette, Ill.

Južnozaprda stran
EVERGREEN PARK
Six Room Brick

Knotty pine recreation room in basement; corner lot 40x125; 2 car garage; oil heat; carpeted; St. Bernadette parish and near Little Co. of Mary hospital; public schools; shopping center; cabinet kitchen and plastic tile bath.

Call owner:
Evergreen Park 8340
or write to:
9101 S. Albany,
Evergreen Park, Ill.

EDUCATION
MOLDS OUR
FUTURE

BETTER SCHOOLS BUILD
A STRONGER AMERICA

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

Real Buy — CHILDREN'S SHOP Main business section. Downers Grove. Good living quarters. Selling account of illness. \$4,650 cash. See to appreciate.
Downers Grove 338

REAL ESTATE FOR SALE

PRODA SE lepo, snažno poslopje za "rooming house." Zidano poslopje in lepo stanovanje za lastnika. Garaža. Zelo dober dohodek.

Pokličite LAWndale 1-9277

Brookfield — FIVE ROOM BRICK Octagon front. Extra room in attic. Hot air, stoker furnace heat. Garage. No agents. Owner.

3732 Madison, Brookfield 8376

\$13,000 each. Mother and daughter must sell TWO CAPE COD HOMES. Large lots; automatic oil heat; one year old; near church, schools and transportation. Near International Harvesting Co. Inquire Shelton—GLadstone 5-4988 or write 274 Landan drive, Melrose Park, Illinois.

WANTED TO RENT

3 RESPONSIBLE Adults desperately need 4-5 room unfurnished apartment. Good location. N. or N.W. preferred. Moderate rental.
Bishop 7-1093

RESPONSIBLE Couple, expectant parents, urgently need 3-4 room unfurnished apartment. Any good location Austin vicinity. No basement. Moderate rental.
MANSfield 6-2798

RESPONSIBLE Couple, 3 children, desperately need 4-5 room unfurnished apartment. N. or N.W. Moderate rental.
ALBany 2-2513

RESPONSIBLE Young Couple, baby, urgently need 3-4 room unfurnished apartment. Good location South side. Moderate rental.
CEdarcrest 3-8992

FAMILY of 3 adults, all employed, need 2 bedrooms unfurnished apartment. South of 75th to \$90. Call Browning.
FINancial 6-1155

RESPONSIBLE Couple, 2 children, need 2-3 bedroom unfurnished apartment. Any good location. N., W. or N.W. To \$95 month.
INdependence 3-1483

I'VE JUST GIVEN MY BLOOD AND I FEEL WONDERFUL!

"Certainly I didn't mind giving blood—I hardly felt it. But the big thing is I know I've done something unselfish—I've helped a wounded fighting man. Maybe I've saved his life. You'll never know what a thrill it is—until you give so that a man may live."

WHAT HAPPENED TO THAT PINT OF BLOOD YOU WERE GOING TO GIVE?

CALL YOUR
RED CROSS TODAY!

Contributed as a Public Service to the Armed Forces Blood Donor Program by

ENAKOPRAVNOST

This means more money to you!

NOW YOUR U. S. SERIES E BONDS CAN EARN INTEREST 10 EXTRA YEARS

ALL YOU WISE and patriotic people who bought United States Series E Bonds ten years ago and have held them can benefit by this new law! For according to this law the bonds you expected to mature finally in 1952 can now continue to earn interest every year for ten more years—till 1962—without your even lifting a finger!

To get this extra money, there's absolutely nothing you have to do. Just hold your bonds and let them go on earning!

You may still cash any Series E Bond at any time after you've owned it for sixty days. But you'll be better off to hold your bonds, just as you're better off to hold savings in any form.

Cash in the pocket melts away fast—often with little or nothing to show for it. But cash in bond savings is always there—growing steadily toward the big sum which can buy something really worthwhile... And remember—the interest rate on Series E Bonds has been increased to 3% compounded semiannually, when held to maturity.

So if you have bonds coming due, why not just sit back and let them go on making more money for you? And meanwhile keep adding to your cash savings by buying more bonds regularly—through the Payroll Savings Plan where you work. It's the easy, systematic saving plan that's so helpful because it lets you save before you even draw your pay. Thousands say it's the one sure way to save.

3 new money-making opportunities for you!

New Series H, J, and K Defense Bonds pay 2.76% to 3%!

If you want to get the interest on your bonds in the form of current income, or if you want to invest more than the annual limit for E Bonds, ask at any Federal Reserve Bank or Branch about these new bonds:

SERIES H. A new current income bond, available in denominations of \$500 to \$10,000. Sold at par. Matures in 9 years 8 months and pays approximately 3% interest per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. Annual limit, \$20,000 maturity value. Issued only by Federal Reserve Banks and Branches and at the Treasury.

SERIES J. A new 12-year appreciation bond, available in denominations of \$25 to \$100,000. Sold at 72% of par value. Pays 2.76% compounded semiannually if held to maturity. Annual limit, \$200,000 issue price jointly with Series K Bonds.

SERIES K. A new 12-year current-income bond in denominations of \$500 to \$100,000. Pays interest semiannually by Treasury check at the rate of 2.76% per annum. Sold at par. Annual limit, \$200,000 issue price jointly with Series J Bonds.

**NOW EVEN BETTER!
INVEST MORE IN DEFENSE BONDS!**

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

